

VIII Dzień Papieski

„Zostań z nami”

tekst

TOMASZ GOŁĄB

redaktor wydania

To było niemożliwe. Taki tytuł nosi wystawa w namiocie przed kościołem akademickim św. Anny. Widz znajdzie się tu w miniaturze Kaplicy Sykstyńskiej, w zaimprovizowanym pokoiku z klasztoru sióstr urszulanek, w którym Karol Wojtyła spędził ostatnią noc przed konklawe, i w gabinecie gmachu KC PZPR, do którego trafiła szyfrogramy z polskich ambasad, w których zdezorientowani ambasadorzy opisywali nastroje i prosili o szczegółowe instrukcje, jak mają się zachowywać po zaskakującym wyborze Papieża Polaka.

Multimedialny spektakl przed kościołem św. Anny pt. „Zostań z nami” ukoronował warszawskie obchody Dnia Papieskiego. Ale ich nie zakończył.

Były hymny ze światowych spotkań Papieża z młodzieżą, fragmenty jego homilii z różnych krajów, a na scenie między innymi Justyna Steczkowska i Piotr Rubik z zespołem. Na koncercie „Zostań z nami” bawiło się i modliło około tysiąca osób. Kilkaset razy więcej przed telewizorami żałowało, że nie wybrało się tego wieczora przed kościół św. Anny, gdzie odbywał się multimedialny spektakl, rozświetlający mroki stolicy jasnym światłem, widocznym z wielu kilometrów. Koncert nie był jednak jedynym ani ostatnim wydarzeniem VIII Dnia Papieskiego.

JAKUB SZWMCZUK

Multimedialny spektakl przed kościołem św. Anny zgromadził tłumy

Z wykładem na UW wystąpił kard. Stanisław Ryłko, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Świeckich, odpowiedzialny za organizację pierwszych Światowych Dni Młodzieży. W przeddzień Dnia Papieskiego rozdane zostały TOTUSY. Laureatem w kategorii

„Propagowanie nauczania Ojca Świętego Jana Pawła II” został dyrektor Centrum Myśli Jana Pawła II Piotr Dardziński (wywiad z nim na str. VI-VII). Wiele papieskich wydarzeń trwać będzie jednak dłużej, niemal do końca października.

tg

Piąte: nie zabijaj

JAKUB SZWMCZUK

PRZY POMNIKU KOPERNIKA. Młodzież prezentowała plakaty z wystawy „Wybierz życie” Fundacji PRO

Kilkadziesiąt młodych osób z Ruchu Światło-Życie zorganizowało w Dniu Papieskim pikietę w obronie praw człowieka. W tym dniu chcieli przypomnieć nauczanie Jana Pawła II dotyczące życia. Odwoływali się m.in. do słów Ojca Świętego wygłoszonych w Radomiu podczas IV pielgrzymki do Ojczyzny: „Na szlaku mojej pielgrzymki po Polsce towarzyszy mi Dekalog: W samym centrum tego porządku leży przykazanie: »Nie zabijaj« – zakaz stanowczy i absolutny, który równocześnie afirmuje prawo każdego człowieka do życia: od pierwszej chwili poczęcia aż do naturalnej śmierci”. Młodzież prezentowała plakaty z wystawy „Wybierz życie” Fundacji PRO, przedstawiające aborcję jako zbrodnię na ludzkości, niczym nie różniącą się od zbrodni rasizmu, terroryzmu czy czystek etnicznych.

Lewiczyński pielgrzym

**SANKTUARIUM MB POCIESZY-
CIELKI STRAPIONYCH.** 2,5-metro-
wa rzeźba z brązu Jana Pawła II
stała przy sanktuarium MB
Lewiczyńskiej Pocieszycielki
Strapionych 13 października.
Autorami udanej realizacji figu-
ry Papieża są młodzi artyści:
Katarzyna Kusak i Dominik
Wdowski. Pomnik odsłonił
i poświęcił abp Kazimierz Nycz.
– Kard. Karol Wojtyła nawe-
dził Lewiczyń 10 sierpnia 1975 r.
Wraz z Prymasem Tysiąclecia
odprawiał tu Mszę św. podczas
uroczystości koronacji cudow-
nego wizerunku – mówi lewi-
czyński proboszcz ks. Zdzisław
Karaś, wicedziekan dekanatu
grójeckiego.

**Kard. Wojtyła odwiedził Lewiczyń
10 sierpnia 1975 r.**

Bp Jarecki: JP II wzorem wychowawcy

Św. ANNA. O Janie Pawle II jako
wzorze wychowawcy mówił 12 paź-
dziernika bp Piotr Jarecki podczas
Mszy św. w kościele akademickim
św. Anny. Na uroczystości obecni
byli abp Tadeusz Gołowski, abp
Józef Kowalczyk, abp Kazimierz
Nycz oraz rektorzy wszystkich
warszawskich uczelni. W homilii
bp Piotr Jarecki podkreślał, jak
ważne jest dla młodego człowieka
pytanie: „kim jestem”. Od odpowie-
dzi na nie zależy właściwa hierar-
chia wartości. Ta budowana jed-
ynie na subiektywnych kryteriach
prowadzić może do niebezpiecznego
relatywizmu, nihilizmu, a co za
tym idzie – często do utraty sensu

życia. Bp Jarecki przypomniał, że
Jan Paweł II uczył właściwej hierar-
chii wartości: wyższości ducha
nad materią, etyki nad techniką,
a bytu nad posiadaniem. Po Mszy
św. jej uczestnicy wyszli procesyj-
nie na plac przed kościołem,
gdzie odbył się Apel Warszawy.
Modlono się podczas niego za wsta-
wiennictwem św. Pawła – które-
go rok obchodzi Kościół katolicki
– i św. Piotra. Abp Nycz modlił
się w intencji obecnego papieża
Benedykta XVI, podkreślając, że
Apel Warszawy jest okazją do
pokazania ciągłości pontyfika-
tów Papieża Polaka i obecnego
Ojca Świętego.

**Eucharystia była elementem centralnych obchodów VIII
Dnia Papieskiego w stolicy i jednocześnie inauguracją roku
akademickiego warszawskich studentów**

Dobre przesłanie

FUNDACJA AVE. III Ogólnopolski
Festiwal Garażowych Zespołów
Rockowych „Dobre przesłanie”
odbył się w dniach 11–12 paździer-
nika na Białołęce. W konkursie
zorganizowanym przez Fundację
AVE wzięło udział blisko 40 kapel
z całego kraju i Białorusi. – Od
dwóch lat festiwal skutecznie prze-
łamuje stereotypy łączące rock
z alkoholem, używkami i szem-
rnym towarzystwem. Zachęcamy,
aby śpiewać o tym, co pozytywne
i pełne nadziei – tłumaczy
Sylvia Młotkowska, koordynator

impresy. W jury zasiadli: multiin-
strumentalista Zbigniew Żak, basi-
sta i manager kapel rockowych
Marcin Stefański oraz perkusistka
Armii i Tymoteusza Beata Polak.
Podczas gali finałowej ogłoszone
zostały także wyniki III edycji
programu stypendialnego „Dla
edukacji”, prowadzonego przez
Fundację AVE i województwo
mazowieckie. W ramach progra-
mu wsparcie otrzymują młodzi
ludzie wykazujący się zaangażo-
waniem społecznym i osiągnięciami
naukowymi.

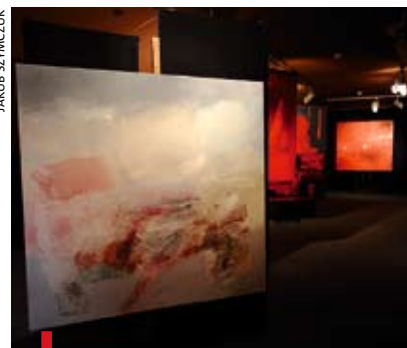
Wystawa Rzeźby Głuchoniewidomych

TEATR WIELKI. Uroczysty werni-
saż zainaugurował 11 paź-
dziernika Wystawę Rzeźby
Głuchoniewidomych, która
prezentowana będzie w Foyer
Głównym Teatru Wielkiego
w Warszawie aż do końca mie-
siąca. 40 eksponowanych prac
to jedynie część dorobku corocz-
nych dwutygodniowych warsz-
tatów prowadzonych dla osób
z dysfunkcją wzroku i słuchu
przez Centrum Rzeźby Polskiej

w Orońsku. Portrety, autopor-
trety, przedstawienia zwierząt,
postaci mitologicznych czy boha-
terów bajek, abstrakcje, a także
rzeźby o tematyce religijnej, jak
Chrystus Frasobliwy, Madonna
z Dzieciątkiem czy Anioł Stróż –
to wątki podejmowane najczęściej
przez głuchoniewidomych twór-
ców. Ekspozycję będzie można
oglądać do 31 października br.
Wstęp wolny od wtorku do piątku,
w godzinach od 10 do 15.

Mapy pamięci

**MUZEU ARCHIDIECZJI WAR-
SZAWSKIEJ.** Do 30 października
w muzeum przy ul. Solec 61 oglądać
można retrospektywną wystawę
prac Jerzego Kołacza, jednego
z najlepszych ilustratorów świa-
ta. Urodzony w Polsce w 1938 r.,
Jerzy Kołacz ukończył w 1962 r.
ASP w Warszawie. Studiował
malarstwo w pracowni prof. Woj-
ciecha Fangora, dyplom otrzy-
mał w pracowni prof. Henryka
Tomaszewskiego. Tworzy w Kana-
dzie. Jego najważniejsze prace to
kompozycje abstrakcyjne, w któ-
rych poszukuje czystej formy.
I chociaż są one bardzo osobiste,
zostawiają odbiorcy rozległe moż-
liwości interpretacji. Na pierwszej
w Polsce od 11 lat wystawie oglądać
można bogaty zbiór malarstwa
oraz grafik. Wystawa „Mapy
pamięci”, której towarzyszy duży
album, prezentowana będzie także
w Szczecinie, w Galerii Miejskiej
w Łodzi, w Kielcach i w Muzeum
Śląskim w Katowicach.

**Malarstwo i grafiki Jerzego
Kołacza można oglądać
w Warszawie tylko do 30
października**

GOŚĆ WARSZAWSKI

warszawa@goscniiedziny.pl

ADRES REDAKCJI: 00-551 Warszawa,
ul. Mokotowska 43
TELEFON/FAKS 022 621 57 99, 022 629 02 67
REDAGUJĄ: Tomasz Gołąb – dyrektor,
ks. Marcin Brzeziński – asystent
kościelny, Joanna Jurczko-Wilk,
Agata Puściłkowska

O Papieżu piszą... wszyscy

I Masłowska, i Boniecki

To wyjątkowa książka, antologia tekstów tak różnych autorów, jak Boniecki, Białoszewski, Jastrun, Masłowska czy Pilch... I wszyscy pisali o Nim – o Janie Pawle II.

Różne style, różne formy literackie. Różne wspomnienia. Zazwyczaj liryczny Zuchniewicz wzrusza opowieścią o śmierci jego matki: „(...) Ona ode-
szła. Nie żyje. (...) Poczł, jak coś go ściska za gardło”. Często cyniczny Pilch, gdy Karol Wojtyła został Janem Pawłem II, cieszył się „na sportowo”: „Wiecie, co czułem, jak Wojtyła został papieżem? Czułem się tak, jakby Polska zdobyła mistrzostwo świata. Jakby w meczu finałowym nasi strzelili cztery do zera”. A nazywana skandalistką Dorota Masłowska po jego odejściu żali się jak mała, opuszczona dziewczynka: „Płakałam całą drogę w taksówce (...). Umarł już. (...) Mam 22 lata i pierwszy raz widziałam, jak się staje, jak ma miejsce historia. (...) Wczoraj oboje kłęczeliśmy nocą w pobliskim

kościelnie, ja bezwyznaniowa i mój chłopak, który jest buddystą”.

Książka „Jan Paweł II w literaturze polskiej. Antologia tekstów literackich” pod redakcją prof. Krzysztofa Dybciaka ukazała się w rocznicę wyboru Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową. To zbiór wspomnień, opowiadań, wierszy, reportaży, drukowanych wcześniej w książkach i prasie. Autorami tekstów są m.in. Czesław Miłosz, Jarosław Iwaszkiewicz, Stefan Kisielewski, Andrzej Stasiuk czy Janusz Pasierb. W antologii znajdują się też teksty dotąd niepublikowane, nieznane.

Książka podzielona jest na 4 części – są to etapy życia Karola Wojtyły, a potem Jana Pawła II. Czytając poszczególnych autorów, przypominamy sobie nie tylko życie polskiego Papieża, ale także emocje, które w nas wywoływał. Dzięki tekstom zebranych w antologii powracamy do euforii, radości z konklawe w październiku 1978 r. i wielkiego smutku w kwietniu 2005 r. Książkę wydało Centrum Myśli Jana Pawła II. Można ją kupić w dobrych księgarniach oraz w sklepie internetowym centrum: <http://sklep.centrumjip2.pl>. ■

Do rozlosowania 4 książki

Dzięki uprzejmości Centrum Myśli Jana Pawła II mamy do rozdania cztery książki dla Czytelników! Aby otrzymać książkę „Jan Paweł II w literaturze polskiej” należy przesać do naszej redakcji kartkę pocztową z hasłem: „Papież-Polak. 30 lat pontyfikatu”. Na kartki czekamy do końca października. Nasz adres: ul. Mokotowska 43, 00-551 Warszawa.

Inauguracja na Bielanych

Nowy honorowy doktorant UKSW

Prof. Peter Blaho ze Słowacji otrzymał dyplom doktora honoris causa Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Uroczystość odbyła się 6 października podczas inauguracji nowego roku akademickiego na UKSW.

Studia na UKSW rozpoczęło w tym roku blisko 19 tys. studentów

Uniwersytet kard. Stefana Wyszyńskiego jest najczęściej wybieraną uczelnią w kraju. W tym roku studia na UKSW rozpoczęło na I roku ponad 3400 studentów. Prof. Peter Blaho ze Słowacji jest znawcą prawa rzymskiego i historii prawa, założycielem Wydziału Prawa Uniwersytetu Tarnawskiego. Wykładał na Uniwersytecie Komeńskim i Uniwersytecie w Bratysławie. W 2001 r. Jan Paweł II odzna-

czył prof. Blaho Orderem św. Grzegorza Wielkiego w dowód uznania za opracowanie tekstu umowy między Słowacją a Stolicą Apostolską.

– Prof. Blaho troszczył się szczególnie o to, aby w nowo powstającym państwie zapewnić każdemu obywatelowi prawo i wolność podejmowania decyzji według własnego sumienia – powiedział w laudacji ks. prof. Julian Kałowski, promotor honorowego doktoratu. **lukasz Krzysztofka**

www.senioralia.pl

W trzecim wieku możesz wszystko

Turniej ringo, konkurs rzutów do kosza na czas, tor przeszkód i maraton teatralny. Poza tym gróchówka i koncert dla wszystkich. Senioralia zapowiadają się bardzo atrakcyjnie.

Dwudniową imprezę integracyjno-edukacyjną dla seniorów i ich rodzin zaplanowano na 18 i 19 października. W sobotę na

terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Polnej 7a przewidziano igrzyska sportowe z udziałem drużyn rodzinnych i reprezentacji Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Organizatorzy proponują udział w grach i zabawach w hali sportowej i basenie, a także pokazy samoobrony. W niedzielę w Bibliotece Narodowej (al. Niepodległości 213) przy Polach Mokotowskich odbędą

się główne atrakcje Senioraliów 2008: przegląd grup artystycznych seniorów (teatrów, kabaretów i grup tanecznych), prezentacje Uniwersytetów Trzeciego Wieku, pokaz mody, koncerty, występy kabaretowe, konkursy, gry planszowe, nauka tańca i wiele innych atrakcji dla seniorów i ich rodzin. Na placu przed gmachem głównym Biblioteki Narodowej

(wejście A) w godz. 13.00–17.00 będzie piknik. Do żołnierskiej gróchówki przygrywać będą: Kapela Czerniakowska, Zespół PUH-PUH i Chłopaki ze Starej Paki.

Senioralia mają być doroczną imprezą, realizowaną w okolicy Międzynarodowego Dnia Seniora, nagłaśnianą przez media i powoli znajdującą stałe miejsce w kalendarzu imprez warszawskich. **tg**

IV Warszawski Festiwal Piosenki Chrześcijańskiej

Jak oni śpiewają?

TOMASZ COLAB

Rusza czwarta edycja Warszawskiego Festiwalu Piosenki Chrześcijańskiej.

Zapisy tylko do końca października.

Serdecznie zachęcam wszystkie osoby śpiewające lub grające w zespołach muzyczno-wokalnych, chórach lub solo do wzięcia udziału w przesłuchaniach konkursowych. Szczególnie serdecznie zapraszam wykonawców, którzy stawiają swoje pierwsze kroki

Do udziału w konkursie mogą zgłaszać się nawet ci, którzy w chwaleńiu Pana Boga śpiewem stawiają dopiero pierwsze kroki

muzyczne, grając w parafiach, świetlicach, szkołach lub w domu – mówi ks. Piotr Szepietowski, dyrektor Warszawskiego Festiwalu Piosenki Chrześcijańskiej.

Festiwal to okazja do wymiany doświadczeń, zasięgnięcia opinii profesjonalistów w dziedzinie

muzyki. Ale także czas wspólnego uwielbienia Pana Boga śpiewem. Hasłem przewodnim tegorocznego festiwalu będzie wezwanie „Bądźmy uczniami Chrystusa”.

Przesłuchania konkursowe wykonawców, którzy zgłoszą się do udziału w czwartej już edycji festiwalu odbędą się 14 i 15 listopada w Bielańskim Ośrodku Kultury przy ul. Goldoniego 1. Aby wziąć udział w festiwalu należy czytelnie wypełnić kartę zgłoszenia i przesłać ją do 31 października br. na adres biura organizacyjnego, które mieści się w Dobrym Miejsku przy ul. Dewajtis 3 w Warszawie.

Uroczyste ogłoszenie wyników przesłuchań i wręczenie nagród laureatom przeglądu odbędzie się 23 listopada w Dobrym Miejsku – centrum kultury chrześcijańskiej w Lesie Bielańskim, podczas uroczystego koncertu finałowego.

Szczegółowe informacje dotyczące festiwalu oraz karta zgłoszenia publikowane są na naszej stronie internetowej pod adresem: www.dobremiejscce.org.

tg

Drugi rok Areopagu

Bo warto rozmawiać

Już od roku Dominikańskie Duszpasterstwo Akademickie organizuje spotkania z przedstawicielami różnych religii, specjalistami, duchownymi i publicystami na temat dialogu międzyreligijnego i ekumenizmu. W drugim roku cyklu Areopag Hanna Gronkiewicz-Waltz, którzy zastanawiać się będą nad tym, ile państwa jest w Kościele i ile Kościoła w państwie. Debata odbędzie się jak zwykle w sali prowincjalnej klasztoru ojców dominikanów przy ul. Freta 10. Początek o godz. 17.00.

Tegoroczny cykl zainauguruje 25 października spotkanie na temat Kościoła i polityki. Wezmą w nim udział: abp Henryk Hoser i prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz, którzy zastanawiać się będą nad tym, ile państwa jest w Kościele i ile Kościoła w państwie. Debata odbędzie się jak zwykle w sali prowincjalnej klasztoru ojców dominikanów przy ul. Freta 10. Początek o godz. 17.00.

– W ubiegłym roku mieliśmy okazję przyjrzeć się z bliska innym chrześcijanom, ekumenizmowi, dialogowi chrześcijaństwa z innymi religiami, a także z ateistami. Można powiedzieć, że był to rok wzajemnego poznania. W tym roku zwracamy uwagę na to, co aktualnie dzieje się w Kościele i świecie, na nowe

ARCHIWUM AREOPAGU

Rozpoczyna się drugi rok Areopagu. Tym razem poświęconego problemowi obecności Kościoła w świecie

wyzwania, przed którymi stają chrześcijanie, i na to, jaka jest ich odpowiedź. Oczywiście będziemy na te problemy patrzeć nie tylko oczami katolików – mówi Konrad Tarnopolski, koordynator cyklu.

Już 15 listopada na Areopagu będzie mowa o ubóstwie i o tym, jak współczesny świat sobie z nim radzi. Grudniowe spotkanie

będzie poświęcone nowym ruchom religijnym. W nowym roku uczestnicy zastanowią się m.in. nad sprawami bioetyki, globalnej kultury, ekologii, a także na tym, czy należy bać się feminizmu. W czasie jednego z ostatnich przedwakacyjnych spotkań zastanowią się, czy Europa jest wierząca i czy jest wierna chrześcijańskim korzeniom.

Areopag na Freta przewidziany jest na trzy lata. Ostatni rok upłynie pod hasłem: „Bóg i człowiek – nowa przestrzeń dialogu”. Ten, kto przegapił pierwszy rok spotkań, może przeczytać relacje, wykłady i materiały z nich na stronie www.aeropag.eu. Tam też prowadzone jest forum, gdzie można dzielić się przemyśleniami i zadać pytania panelistom, którzy wezmą udział w najbliższych spotkaniach.

Projekt realizuje Dominikańskie Duszpasterstwo Akademickie „Freta 10” we współpracy z Forum Świętego Wojciecha (organizator Zjazdu Gnieźnieńskiego) i Klubem Inteligencji Katolickiej. Patronat honorowy nad cyklem objął abp Kazimierz Nycz. „Gość Niedzielny” jest patronem medialnym cyklu.

jjw

Pod patronatem „Gościa”

Bal na dobry początek

Studenci szykują **XIII Dni Kultury Chrześcijańskiej**, które rozpoczną się w Warszawie już 18 października.

Akademickie Stowarzyszenie Katolickie Soli DEO organizuje w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie cykl imprez poświęconych kulturze chrześcijańskiej. Projekt powstał przy współpracy m.in. naszego tygodnika.

Dni Kultury Chrześcijańskiej rozpocznie wielki bal, 18 października o godz. 20.00 w sali kolumnowej SGH. 21 października o godz. 19.00 w auli VII odbędzie się projekcja filmu Krzysztofa Kieślowskiego „Podwójne życie Weroniki”. Następnego dnia o godz. 19.00 w auli I rozpocznie się dyskusja z udziałem publiczności na temat roli Kościoła i związków wyznaniowych w życiu publicznym kraju. Wezmą w niej udział: Samir Ismail – przewodniczący Ligi Muzułmańskiej RP, ks. Marek Gancarczyk – redaktor

naczelny „Gościa Niedzielnego”, Dariusz Karłowicz – redaktor naczelny „Teologii politycznej”, Bartłomiej Kachniarz – redaktor

naczelny „First Things”. Materiały i artykuły, które warto przeczytać przed środową debatą, znajdują się na stronie Soli DEO: www.solideo.pl.

23 października o godz. 19.00 w sali kolumnowej SGH odbędzie się wieczór poetycki z Krzysztofem Kolbergerem.

Tegoroczne Dni Kultury Chrześcijańskiej zakończą się 24 października o godz. 19.30 pantomimą „Krzyż”, którą w sali kolumnowej SGH wykona teatr „Dar” z Bydgoszczy.

jjw

Muzyczne zaproszenia

Z muzyką przez wieki

19 października o godz. 16.30 w kościele św. Kazimierza, przy ul. Chełmskiej 21 a, wystąpi Towarzystwo Śpiewacze Harfa z utworami K. Lipieńskiego. **26 października** o 16.30 będzie można posłuchać utworów m.in. Lachmana, Twardowskiego, Padewskiego.

W rocznicę śmierci Chopina

Koncert z okazji 159. rocznicy śmierci Fryderyka Chopina odbędzie się **19 października** o godz. 18.00 w sanktuarium św. Andrzeja Boboli przy ul. Rakowieckiej 61. Tego samego dnia koncert poświęcony Chopinowi będzie można usłyszeć o godz. 20.00 w bazylice Świętego Krzyża (ul. Krakowskie

Przedmieście 3), gdzie złożone jest serce kompozytora.

Soyka i „Tryptyk rzymski”

Stanisław Soyka zaśpiewa „Tryptyk rzymski” Jana Pawła II. Koncertu będzie można wysłuchać **19 października** o godz. 19.00 w kościele św. Michała Archanioła przy ul. Puławskiej 95.

Musica Sacra na Pradze

W ramach IV Międzynarodowego Festiwalu „Musica Sacra w Katedrze Warszawsko-Praskiej” **19 października** o godz. 13.30 w praskiej katedrze, przy ul. Floriańskiej 3, będzie można usłyszeć „Stabat Mater” Luigi Boccheriniego oraz „Lamentacje” Mariana Sawy.

Wystąpią: M. Boberska, Kwartet Prima Vista. Wstęp wolny. Natomiast **25 października** o godz. 19.00 utwory Mozarta w praskiej katedrze wykonają: Chór Katedry Warszawsko-Praskiej Musica Sacra, soliści oraz Łomżyńska Orkiestra Kameralna. Wstęp wolny.

Ostatnie akordy

Ostatnie koncerty tegorocznej edycji Warszawskiego Festiwalu Organowego „Organy Śródmieścia” odbędą się **19 października** o godz. 16.00 w kościele paulinów, przy ul. Długiej 3 (zagra Przemysław Kapituła) oraz **26 października** o godz. 19.30 w kościele Najświętszego Zbawiciela przy ul. Marszałkowskiej 37 (zagra Waldemar Krawiec).

TOMASZ GORAL

■ R E K L A M A ■

www.radiojozef.pl

Męskim okiem

to naprawdę męskie sprawy

w każdy poniedziałek po 19

94.5 FM plus radio JÓZEF

Nie trzeba czytać encyklik...

Słuchajmy powietrza

O prawdziwych pomnikach dla Papieża, nauczaniu, którego nie widać, i planach na przyszłość z dyrektorem Centrum Myśli Jana Pawła II **Piotrem Dardzińskim**, który 11 października otrzymał nagrodę TOTUS, rozmawia Agata Puścikowska.

AGATA PUŚCIKOWSKA: Kiedyś zadano Panu pytanie, czy Polacy żyją słowami Jana Pawła II, czy tylko budują mu pomniki. Powiedział Pan, że jest remis, choć z akcentem na budowanie pomników. Czy po prawie czterech latach od śmierci Jana Pawła II coś się zmieniło?

PIOTR DARDZIŃSKI: – Wydaje mi się, że nadal jest remis, ale już ze wskazaniem na życie myślą papieską, na budowanie prawdziwych, żywych dzieł papieskich. Co do pomników, to są bardzo wygodne. I dla tych, którzy je budują, i dla tych, którzy je krytykują. Wszystkim rzucają się w oczy. Gdy ktoś coś chce zrobić, stawia pomnik. Gdy ktoś chce podejść do pontyfikatu krytycznie, pomnik krytykuje. Tymczasem wokół pontyfikatu dzieje się wiele ciekawych rzeczy, większość jednak w wymiarze nieinstytucjonalnym. Trudno opisać owoce pontyfikatu, gdyż jego styl był stylem oddolnym. Możemy pytać: kto zorganizował 2 kwietnia 2005? Wiadomo, że nie da się konkretnie wskazać. Nie były to przecież kurie, proboszczowie, instytucje. Niektóre kościoły były wręcz pozamykane. To ludzie domagali się ich otwarcia. Ci, którzy w różny sposób naprawę żyją lub próbują żyć, działają jak Jan Paweł II,

nie afiszują się z tym. Obecność Papieża jest jak powietrze. Nie widać, ale nim oddychamy. Jest również wiele inicjatyw, które mają papieskiego ducha. A prawdziwe owoce pontyfikatu poznamy za jakieś 10–15 lat... Wtedy z odpowiedniej perspektywy będziemy mogli zobaczyć, co w nas naprawę zostało.

Po śmierci Papieża ktoś powiedział: „Dobrze, że Papież umarł, bo przynajmniej zaczniemy śledzić jego nauczanie, zaczniemy czytać jego dzieła, słuchać homilii”. Co Pan sądzi o tak przekornym stwierdzeniu?

– Śmierć to moment dojrzenia. Gdy zabraknie rodziców, uczymy się, co oznacza być rodzicem. Uczymy się odpowiedzialności. Po śmierci ojca przejmujemy odpowiedzialność i niesiemy jego nauczanie dalej. Jednocześnie nie jestem zwolennikiem narzekania, że ludzie nie czytają Jana Pawła II. Ukazuje się tak wiele publikacji na temat Papieża, że niemożliwe jest, by ludzie tylko kupowali i zupełnie nie czytali. Papieża można się zresztą uczyć nie tylko przez książki. Tak jak ludzie, którzy należeli do nieformalnego duszpasterstwa Karola Wojtyły, poznawali i uczyli się go przez obserwację i rozmowę.

Ale teraz go z nami nie ma... Więc może „słuchajmy” – „czytając”.

– Koniecznie czytamy. Ale prawdziwe słuchanie nie oznacza opanowania encyklik i robienia narodowego testu z ich znajomości. Wiele osób jest w stanie „złapać”, powtarzam – „złapać” intencje Jana Pawła II nawet po jego gestach, zachowaniu. Pamiętamy Papieża, jak bawił się, szczerze lubił dzieci. I nie chodzi o to, żeby zadawać naszym dzieciom lekturę „Listu do rodzin”, ale żeby traktować dzieci tak, jak on traktował. Uczyc się, jak być blisko drugiego człowieka. Dziedzictwo pontyfikatu zostanie zachowane, nie rozstrzygną prze-

TOMASZ GOJAB

czytane książki... Na jednej z dyskusji o dziedzictwie Jana Pawła II młody chłopak powiedział, że przekazywanie dziedzictwa nie może polegać na tym, że ojciec widząc w telewizji archiwalną homilię Papieża, mówi do syna: „chodź tutaj, siadź i słuchaj”. Często przecież ten, kto przeczytał dwa zdania z tekstów Papieża, lepiej czuje pontyfikat niż ten, kto żmudnie ślęczy nad kolejnymi papieskimi dziełami.

Centrum Myśli Jana Pawła II działa w Warszawie. Jak układa się współpraca z władzami miasta i jakie są plany Centrum na przyszłość?

– Centrum nie miałoby szans istnienia, gdyby nie Warszawa i jej władze. Żartobliwie mówiąc, najprawdopodobniej, nie licząc Watykanu, jesteśmy największą „papieską” instytucją. Mamy trzydziestu paru etatowych

pracowników, którzy trudzą się nad papieskimi projektami. Stworzenie Centrum to był śmiały ruch władz stolicy. Do tej pory, moim zdaniem, współpraca układa się świetnie. Miastu zależy, żebyśmy działali i rozwijali się. Staramy się, żeby projekty, które tworzymy, miały jak najliczniejszych odbiorców. Dlatego robimy specjalne badania, które mówią, czego warszawiacy potrzebują. Najpierw więc projekty są przeprowadzane w skali mikro. Zaczynamy od naszych stypendystów, a potem otwieramy je na Warszawę, na skalę makro. Chcemy jednak, żeby imprezy dla wszystkich, koncerty, wystawy, itd., były tylko jedną stroną naszej działalności. Nie zapominajmy, że posiadamy własne, rozwijające się wydawnictwo, dział badawczy i edukacyjny. Staramy się pracować „z głową”, w końcu jesteśmy Centrum Myśli Jana Pawła II. ■

Centrum Myśli Jana Pawła II: nauczanie Papieża dla wszystkich

Z okazji papieskiej rocznicy

Wszystkich projektów, które przygotowało Centrum Myśli Jana Pawła II z okazji 30. rocznicy wyboru Polaka na Stolicę Piotrową, nie sposób wymienić. Wydarzenia, które będą działały się przez ten i przyszły rok, są dostępne na www.cjp2.pl.

Zachęcamy do zapoznania się z nimi, gdyż niektóre przeznaczone są dla ogółu warszawiaków. Inne – dla stypendystów, którzy dzięki stypendium miasta stołecznego Warszawy im. Jana Pawła II, mogą się kształcić i rozwijać. Przypomnijmy: pomocą materialną objętych jest co roku kilkaset dzieci i młodzieży uczącej się w stolicy. To ci młodzi ludzie będą kiedyś nauczanie papieskie wcielać w życie.

Konkurs „JPII – Wiem i znam”

Cel konkursu to popularyzacja nauczania Jana Pawła II wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych Warszawy. Organizatorzy chcą też zachęcić młode osoby do

angażowania się w sprawy społeczne różnych środowisk. Młodzież, przez tworzenie projektów społecznych, ma odkrywać dla siebie i innych nauczanie Papieża. W ten sposób nauka Jana Pawła II ma szansę dotrzeć na warszawskie osiedla, do szkół. Wszędzie tam, gdzie jest młoda Warszawa. Konkurs składa się z trzech etapów. Do poprzedniego, ubiegłorocznego, zgłosiło się ponad 100 osób. Wygrał pomysł na warsztaty chóralskie na Pradze pt. „Europa dwóch płuc”. Warsztaty muzyczne rozpoczną się wiosną 2009 r. Wezmą w nich udział chóry katolickie, prawosławne, protestanckie,

a być może również chór innej religii. Ideą warsztatów jest poznanie się wzajemne, uczenie, współdziałanie, z poszanowaniem inności.

Warsztaty dla najmłodszych

„Papolandia – czeka was droga” to zupełnie wyjątkowy pomysł, by słowo Jana Pawła II, w ciekawej formie, przekazać najmłodszym stypendystom. Dzieci ze szkół podstawowych będą spotykać się co miesiąc. Na wycieczkach, podczas gier i zabaw będą odkrywały nauczanie

papieskie. Wiodącym tematem będzie pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do kraju. Na każdych zajęciach dzieci będą „pielgrzymowały” do kolejnych miejsc, które odwiedzał Papież Polak. Będą odkrywały przesłanie słów wypowiedzianych przez Ojca Świętego. Zajęcia poprowadzą studenci – stypendyści kierunków

pedagogicznych. Pierwsze z cyklu spotkań „Papolandii” odbędzie się już pod koniec października 2008. W przyszłości, Centrum planuje, żeby te ciekawe zajęcia były również dostępne dla małych warszawiaków, którzy nie są objęci papieskim stypendium.

Zaproszenie do... chóru

Cały czas trwa nabór do chóru, który działa przy Centrum Myśli. Poszukiwane są osoby do 35. roku życia. Nie muszą mieć wykształcenia muzycznego. Wystarczy odrobina słuchu i dużo chęci. Bo śpiewanie w chórze to, wbrew pozorom, ciężka praca. Próby odbywają się dwa razy w tygodniu. A przed koncertem – jeszcze częściej. Żeby umówić się na indywidualne przesłuchanie, należy zadzwonić do Centrum Myśli, pod numer 022 826 42 21.

Podczas przesłuchania należy zaśpiewać dowolny utwór muzyczny. Uwaga: szczególnie mili widziani panowie! Potrzeba basów.

Wystawa przed kościołem św. Anny – 30 lat minęło...

Było niemożliwe, a jednak...

Śpieszmy się! Bo wyjątkowa wystawa, dzięki której przypomni sobie wielkie konklawe z 1978, będzie otwarta tylko do 20 października.

Wystawa „To było niemożliwe. Wynik konklawe, który zaskoczył świat” ma nam przypomnieć Papieża sprzed 30 lat, ma też uświadomić, że wydarzenia z połowy października 1978r. dosłownie wstrząsnęły światem.

W namiocie ustawionym na placu Zamkowym, tuż przed kościołem św. Anny, można obejrzeć prasę z całego świata – reprodukcje pierwszych stron gazet. Prasa spekulowała, kto zostanie papieżem, prasa nie dowierzała po wyborze: Wojtyła z Krakowa to nie watykański urzędnik, a duszpasterz,

poeta, sportowiec! Biskup inny niż wszyscy! Na wystawie można obejrzeć też telewizyjne materiały archiwalne, a także posłuchać zachowanych informacji Radia Wolna Europa i Polskiego Radia. Z pewnością zaciekawia oryginalne pamiątki po Karolu Wojtyła – Janie Pawle II. Zwiedzających wita kardynalska, czarna i... bardzo zniszczona sutanna, a żegna – sutanna biała – papieska. Można też obejrzeć oryginalny brewiarz, oraz pelerynę. Ekspozycję można oglądać w godz. 10.00–21.00. Wstęp wolny. **ap**

Na wystawie znalazły się papieskie pamiątki, np. sutanna, ale także reprodukcje pierwszych stron światowych gazet po zaskakującej decyzji konklawe

TOMASZ SZYMAŃ

Książki dla Czytelników

Dzieje pewnej chusty

Całun Turyński, Mandylion z Edessy, Święte Oblicze z Manoppello czy Całun z Oviedo – tajemnicze relikwie, na których w niewyjaśniony sposób zostało odcisnięte oblicze Chrystusa – **od stuleci rozpalają nie tylko wiarę ludzi, ale także pasję badawczą naukowców.**

Massimo Centini przez wiele lat – sięgając do tysięcy źródeł, dokumentów, przekazów, apokryfów, a nawet ludowych

podaj i legend – z ogromną pieczołowitością badał dzieje tzw. weronik, czyli wizerunków nienamalowanych ludzką ręką,

dochodząc niejednokrotnie do zaskakujących wniosków. Wyniki tego pasjonującego śledztwa przedstawił w książce „W poszukiwaniu Weroniki”.

Dla Czytelników, którzy 20 października przysła na adres redakcji warszawa@goscnie-dzielny.pl e-mail z danymi adresowymi i hasłem „Weronika”, mamy trzy książki ufundowane przez wydawcę – oficynę Rafael. Rozlosowane egzemplarze wyślemy pocztą.

tg

zapowiedzi

Pamięci ks. Jerzego

We wspomnienie 24. rocznicy męczeńskiej śmierci ks. Jerzego Popiełuszki, 19 października o godz. 18.00, abp Kazimierz Nycz odprawi Mszę św. w kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu w intencji kapelana ludzi pracy, sługi Bożego bestialsko zamordowanego przez pracowników służby bezpieczeństwa.

Neokatechumenat

20 października o godz. 20.00 w domu parafialnym „Betania” w parafii św. Tomasza Apostoła na Imielinie rozpocznie się cykl katechez neokatechumenalnych dla dorosłych i młodzieży.

O zniewoleniu

„Jan Paweł II wobec totalitaryzmów” to cykl wykładów w Domu Spotkań z Historią (ul. Karowa 20). 21 października o godz. 18.00 gośćmi spotkania będą: prof. K. Bachmann, K. Grzybowska oraz ks. M. Deselaers, zaangażowany w prace nad niemiecko-polskim pojednaniem w Centrum Dialogu i Modlitwy w Oświęcimiu.

Dziedzictwo Prymasa Hlonda

22 października o godz. 10.00 w bazylice archikatedralnej, przy

ul. Świętojańskiej 8, Prymas Polski kard. Józef Glemp odprawi Mszę św. na rozpoczęcie sesji z okazji 60. rocznicy śmierci sługi Bożego Augusta Hlonda. Po Mszy św., w siedzibie Stowarzyszenia Wspólnota Polska przy Krakowskim Przedmieściu 64, rozpocznie się sesja, w której o prymasie Hlondzie będą wypowiadać się m.in.: abp Damian Zimoń, metropolita katowicki, ks. prof. Stanisław Wilk, rektor KUL, o. Gabriel Bartoszewski OFMCap. Sesji towarzyszyć będzie wystawa o słudze Bożym Augustynie Hlondzie – Prymasie Polski, pierwszym biskupie Śląska, założycielu Towarzystwa Chrystusowego i opiece polskiej emigracji.

Ekologia po chrześcijańsku

22 października o godz. 18.00 o. Adam Schulz SJ poprowadzi spotkanie w Centrum Duchowości Świeckich (sanktuarium Matki Bożej Łaskawej, przy ul. Świętojańskiej 10), poświęcone ekologii.

„Z Tarsu do Rzymu...”

...czyli o człowieku, który nie wstydził się głosić Ewangelii” – to temat kolejnego spotkania z cyklu „Wiara i okolice”, które odbędzie się 23 października o godz.

19.00 w sali parafialnej klasztoru dominikanów przy ul. Dominikańskiej 2. Spotkanie poprowadzi o. Mariusz Tabaczek OP.

Spotkania benedyktyńskie

Warszawskie spotkanie benedyktyńskie odbędzie się 24 października o godz. 20.00 w kościele bł. Edmunda Bojanowskiego na Ursynowie (ul. Kokosowa 12). Poprowadzi je br. Michał. Następnego dnia o godz. 9 brata Michała będzie można posłuchać w kościele benedyktynek sakramentek przy Rynku Nowego Miasta 2.

Tym, którzy łączą

„Pontifici” – nagroda „Budowniczym mostów”, przyznawana za zasługi w szerzeniu wartości dobra wspólnego, dialogu i poświęcenia na rzecz bliźnich, zostanie wręczona 24 października o godz. 18.00 w siedzibie warszawskiego Klubu Inteligencji Katolickiej przy ul. Freta 20/24A.

Włości jezuitów

„Od SGGW do ul. Wołoskiej – jezuiti w Warszawie” to temat wycieczki, na którą 25 października zaprasza Biuro „Trakt”. Spotkanie z przewodnikiem o godz. 11.00 przy gmachu SGGW, u zbiegu al. Niepodległości

i ul. Rakowieckiej. Wycieczka jest bezpłatna.

Tańcz jabadajka

Diakonia tańca ze Wspólnoty „Woda Życia” w Warszawie zaprasza na bezpłatne warsztaty tańca modlitewnego, hebrajskiego, integracyjnego – jabadajka. Warsztaty odbędą się w sali św. Faustyny przy parafii św. Jakuba (ul. Grójecka 38) w terminach: 25 października (Zatańczyć z Miriam), 15 listopada (Królewska wolność), 13 grudnia (Adwentowa radość). Kolejne terminy podane są na stronie www.jabadajka.pl. Każde spotkanie rozpoczyna się o godz. 10.00 i trwa 3 godz.

Rodzic bezradny?

Stowarzyszenie dla Rodzin zaprasza do udziału w cotygodniowych, bezpłatnych Warsztatach Umiejętności Wychowawczych, które odbywają się we wtorki w godz. 12.00–14.00 w Warszawie przy ul. Żąbkowskiej 39. Podczas zajęć będzie omawiana tematyka m.in. radzenia sobie z trudnymi uczuciami, skutecznej komunikacji, wyznaczania i chronienia granic, ustalania zasad, karania i nagradzania, rozwiązywania problemów i konfliktów. Szczegółowe informacje i zapisy pod nr. tel.: (022) 619-42-67, 0 507-944-061.